

Eesti Teaduste Akadeemia
Kohtu 6 10130
akadeemia@akadeemia.ee

29. september 2025 nr 2-10/2077

Akadeemikukandidaadi esitamise esildis

Lugupeetud Teaduste Akadeemia juhatus

Tuginedes Tallinna Ülikooli senati 22. septembri 2025 otsusele nr 23 esitame akadeemikukandidaadiks võrdleva sotsioloogia professor Marge Unt'i sotsioloogia valdkonnas.

Viimastel aastakümnetel on professor Unt märkimisväärselt suunanud Eesti sotsioloogia arengusuundi ning edendanud selle rahvusvahelist haaret, saavutades oma tegevusega tunnustuse nii Eestis kui maailmas laiemalt. Ta on panustanud haridus-, pere- ja tööturupoliitika kujundamisse olles nõustajaks valitsusasutustele Eestis, Kõrgõzstanis, Kataris ja Peruu.

Marge Undi (CV ETISes: https://www.etis.ee/CV/Marge_Unt/est) teadustöö analüüsib elutee erinevaid etappe võrdlevas perspektiivis, keskendudes noorte üleminekule täiskasvanuikika, emaduslõivule tööturul ning hiliskarjääri dünaamikatele. Prof. Unt uurib, kuidas institutsioonid, struktuursed tegurid ja normid kujundavad inimeste eluteid ja töö-, tervise ja pereelu trajektoore. Tema tööd avavad kumuleeruva ebavõrdsuse mehhanisme üle elukaare erinevates institutsioonilistes ja kultuurilistes kontekstides.

Teadustööde tulemuste avaldamisel on Prof. Unt keskendunud rahvusvahelise levikuga kõrgetasemelistele eelretsenseeritavatele teadusajakirjadele (European Sociological Review, International Sociology, European Societies, YOUNG, etc). Samuti on ta toimetaja ja autorina panustanud rahvusvahelistes kirjastustes (Cambridge University Press, Edward Elgar, Oxford University Press, Palgrave Macmillan, Policy Press, Springer, Stanford University Press jt.) ilmunud kogumikesse. Kokku on Prof. Unt avaldanud üle 100 publikatsiooni; viimasel viiel aastal 31 publikatsiooni koostöös 55 kaasautoriga 17 eri riigist. Viitamiste koguarv Google Scholar andmebaasis on 1314. Bibliomeetriline h-indeks on 16.

Prof. Marge Unt on pühendunud rahvusvahelise koostöö ja võrdleva sotsioloogia arendamisele. Oma karjääri jooksul on Prof. Marge Unt osalenud kokku 58 teadusprojektis, sealjuures on ta neist 29s juhtinud Eesti teadusgruppi või kogu konsortsiumi. Enamus tema teadusprojekte on rahvusvahelised, tuues nii Eesti ühe kõige sagedasema Ida-Euroopa partnerina oma valdkonnas rahvusvahelisele pildile. Rahvusvaheline teadusrahastus on võimaldanud koguda andmeid ja analüüsida Eesti noorte tööturule lülitumist, tööturuebavõrdsusi ja hiliskarjääri. Viimasel viiel aastal on tema eestvedamisel ellu viidud teadusprojektides töötanud 72 inimest.

Praegu osaleb Prof. Unt kolmes Horisont Euroopa programmi raames rahastatavas projektis juhtides seal Eesti teadusgruppi ning projekti töopakette. Käimasolevad projektid [„Haridus elutee vaates: vähendades ebavõrdsust“ \(LEARN\)](#) ja [Kutsehariduses ja täiendõppe osalemine, õppe läbimine ja hariduspoliitika Covid-19 järel: rahvusvaheline võrdlusuuring \(VETprep\)](#) vaatlevad erinevate nurkade all hariduslikku ebavõrdsust. Projekti [Ebavõrdsuse kaardistamine üle elukaare \(MapIneq\)](#) fookuses on laiemalt ebavõrdsuste kujunemine elu jooksul. Hiljuti lõppenud projektidest oli Marge Unt uurimisrühma juht Horisont 2020 programmi projektides [Täites lünki sotsiaalses kodakondsuses. Uued võtted edendamaks sotsiaalset säilenõtkust Euroopas \(EUROSHIP\)](#) ja [Platvormtöötajad linnakeskkonnas: õiglus, heaolu ja areng \(PLUS\)](#), milles mõlemas oli kesksel kohal tööturu ebavõrdsused. Samuti juhib Prof. Unt praegu TLÜ RASI meeskonda [Personaalmehhatsiini tippkeskuses](#). Need projektid on aidanud kaasa eluteede dünaamikate mõistmisele ja poliitikate väljatöötamisele ning samas toetanud rahvusvahelist koostööd, tugevdades Eesti teaduse positsiooni rahvusvahelisel areenil.

Üheks märgiliseks saavutuseks on Horisont 2020 raames rahastatud projekti [Social Exclusion of Youth in Europe: Cumulative Disadvantage, Coping Strategies, Effective Policies and Transfer \(EXCEPT\)](#) koordineerimine. Sellest projektist kasvas välja kaks ERC alustava uurija granti (Prof. Michael Gebel ja Prof. Anna Baranowska). Projekti tulemusi tutvustati 11 Euroopa riigis, sh. Eesti eri ministeeriumites, Briti parlamendi alamkojas, ILO peakorteris Genfis, Ukraina Noorte ja spordi ministeeriumis. Projekt andis sisendi Euroopa Liidu noortestrategia kujundamisse läbi arvukate koostööformaate propageerides elutee perspektiivi tööturu- ja heaolupoliitika alaste soovitude kujundamisel. Marge Unt oli kutsutud peaesineja Noorte peadirektorite kohtumisel (noortepoliitika eestvedajad kõigist liikmesriikidest, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni partnerlus noortevaldkonnas esindajad) 2017. aastal. Projekti tunnustati 2020. aastal Euroopa Komisjoni uudiskirjas (avasõnad: Ursula von der Leyen) kui head näidet teadustulemuste rakendamisest poliitikakujundamises ja tulemusi publitseeriti DG RTD kodulehel.

Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Rakendusameti (REA) hindamiskomisjoni liikmena on Prof. Unt osalenud uurimisprojektide taotluste hindamisel, mõjutades olulisi teadusalgatusi üle Euroopa üle kümne aasta.

Oluline osa Prof. Undi panusest Eesti sotsioloogiasse on TLÜ Rahvusvaheliste sotsiaaluuringute keskuse uurimisgrupi hoidmine ja laiendamine, aastatel 2016-2023 oli Prof. Unt TLÜ Rahvusvaheliste sotsiaaluuringute keskuse juhataja.

Prof. Unt panustab oma ekspertiisiga ka muudel viisidel sotsioloogiasse ja ühiskonda laiemalt. Alates 2024. aastast on Prof. Unt avatud juurdepääsuga teadusajakirja *Studies of Transition States and Societies* peatoimetaja. Selles rollis edendab ta õiglast ja avatud ligipääsu teadustulemustele, soodustades sellega akadeemilist dialoogi ühiskonna võtmeküsimustes.

Ta on erialaste ühenduste liige (ISA, ESA, TIY, ECSR, ESL). Alates 2025. aastast kuulub Prof. Marge Unt kvantitatiivse sotsioloogia lipulaeva, Euroopa Sotsiaaluuringute Konsortsiumi ([ECSR](#)), juhatuse tuumikusse. 2025. aastal algatas ta koostöös Prof. Heike Solga ja Kohli sihtasutusega Ida-Euroopa doktorantidele suunatud iga-aastase meetodikooli.

Aastatel 2021–2023 oli Marge Unt Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu liige, kus panustas Eesti kõrghariduse kvaliteedi edendamisse. Alates 2020. aastast kuulub Prof. Unt Sotsiaalministeeriumi eetikakomiteesse. OSKA eksperdikomisjonis on ta üle kümne aasta edendanud arutelu selle

üle, kuidas tuua oskuste prognoosimisse lisaks otsesele majanduslikule kasule ka laiemad ühiskondlikud väärtused. Ta on aktiivne osaleja ministeeriumide töögruppides: näiteks 2024. aastal panustas ta Sotsiaalministeeriumi perepoliitika töörühmas, mis arutles vanemapuhkuse korralduste ja soolise ebavõrdsuse seoste üle.

Kõigi nende rollide kaudu on ta andnud sisulise panuse akadeemilise kogukonna ning era-, avaliku ja kolmanda sektori vahelise dialoogi arendamisse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnu Viik
rektor